

Mededelingen Jan van Arkel

HISTORISCHE VERENIGING
VOOR DE IJSSELDELTA

50

MEDEDELINGEN BESTUUR, jaargang 21, nr.7, 6 december 2024

Geachte leden,

Hierbij ontvangt u een nieuwe aflevering van de Mededelingen van het bestuur van de Historische Vereniging voor de IJsseldelta 'Jan van Arkel'.

Mocht u vragen, opmerkingen of eventuele nieuwe mededelingen hebben, neem dan contact op met het bestuur via info@hvjanvanarkel.nl.

Bestuur Historische Vereniging voor de IJsseldelta 'Jan van Arkel'

Herman Broers (vz.), Cor Scheurwater, John Wezenberg en René de Ruiter

DONDERDAG 12 DECEMBER: HISTORISCH CAFÉ

Presentatie HT december en ledenverkoop oude Almanakken

Op donderdag 12 december a.s. (20.00 uur, Café Paatje, De Stadskazerne) sluiten we het najaarsprogramma van HV Jan van Arkel weer af met Historisch Café 'De Stadskazerne'. Uiteraard presenteren we daarbij het dubbeldikke decembernummer van het Historisch Tijdschrift, met korte gesprekjes aan de stamtafel. Daarnaast vindt er verkoop aan onze leden plaats van oude edities van de Kamper Almanak. Leden kunnen deze avond dus hun slag slaan om net die ene Almanak nog te bemachtigen die wellicht nog ontbreekt. Iedereen is van harte welkom!

Presentatie Historisch Tijdschrift december

Het *Historisch Tijdschrift* van december (jaargang 49, editie 3-4 van 2024) is maar liefst 60 pagina's dik! Een extra dik eindejaarsnummer voor dubbel leesplezier in de kerstvakantie. Over de inhoud ervan wordt tijdens het Historisch Café wordt aan tafel bij de presentatie uiteraard meer verteld. Vanaf 12 december bezorgd bij alle leden thuis en te koop via zowel The Read Shop Bos als via onze website www.hvjanvanarkel.nl voor 5 euro.

Verkoop oude exemplaren Kamper Almanak

Na de HT-presentatie start in het Historisch Café de ledenverkoop van oude exemplaren van de **Kamper Almanak**. Hieronder een overzicht van beschikbare exemplaren en de richtprijs voor leden. Om ook de leden van buiten Kampen een eerlijke kans te geven, kan er op deze exemplaren ingeschreven worden via info@hvjanvanarkel.nl. Bij meerdere inschrijvingen voor een exemplaar wordt er geloot. De bestelde exemplaren kunnen dan na toewijzing afgehaald worden tijdens het Historisch Café op donderdag 12 december.

De exemplaren die worden verkocht zijn afkomstig uit de voorraad die onze vereniging met de Kamper Almanak mee overnam van het SNS Historisch Centrum en exemplaren die we ontvingen van leden en die over zijn.

volgnr	naam	jaar	aantal	richtprijs	volgnr	naam	jaar	aantal	richtprijs
1	KA	1936/37	2	€ 17,50	33	KA	1991	6	€ 3,00
2	KA	1937/38	3	€ 17,50	34	KA	1992	6	€ 3,00
3	KA	1938/39	1	€ 20,00	35	KA	1993	6	€ 3,00
4	KA	1939/40	2	€ 17,50	36	KA	1994	8	€ 3,00
5	KA	1940/41	3	€ 25,00	37	KA	1995	8	€ 3,00
6	KA	1941/42	1	€ 25,00	38	KA	1996	7	€ 3,00
7	KA	1946/47	3	€ 20,00	39	KA	1997	6	€ 3,00
8	KA	1948/49	3	€ 20,00	40	KA	1998	7	€ 3,00
9	KA	1949/50	1	€ 20,00	41	KA	1999	8	€ 3,00
10	KA	1952/53	2	€ 12,50	42	KA	2000	7	€ 3,00
11	KA	1953/54	1	€ 10,00	43	KA	2001	8	€ 3,00
12	KA	1954/55	2	€ 10,00	44	KA	2002	9	€ 3,00
13	KA	1955/56	1	€ 8,00	45	KA	2003	7	€ 3,00
14	KA	1956/57	0	€ 8,00	46	KA	2004	6	€ 3,00
15	KA	1957/58	4	€ 6,50	47	KA	2005	6	€ 3,00
16	KA	1958/59	3	€ 5,00	48	KA	2006	7	€ 3,00
17	KA	1959/60	2	€ 6,50	49	KA	2007	8	€ 3,00
18	KA	1960/61	1	€ 6,50	50	KA	2008	6	€ 3,00
19	KA	1963/64	3	€ 5,00	51	KA	2009	6	€ 3,00
20	KA	1964/65	1	€ 5,00	52	KA	2010	6	€ 8,00
21	KA	1966/67	1	€ 6,00	53	KA	2011	9	€ 3,00
22	KA	1967/68	3	€ 6,00	54	KA	2012	7	€ 3,00
23	KA	1969/70	2	€ 5,00	55	KA	2013	4	€ 3,00
24	KA	1977/78	1	€ 5,00	56	KA	2014	7	€ 3,00
25	KA	1980/81	2	€ 4,00	57	KA	2015	8	€ 3,00
26	KA	1983/84	2	€ 4,00	58	KA	2016	6	€ 3,00
27	KA	1984/85	1	€ 3,50	59	KA	2017	8	€ 3,00
28	KA	1985/86	1	€ 3,50	60	KA	2018	8	€ 3,00
29	KA	1986/87	2	€ 4,00	61	KA	2019	5	€ 3,00
30	KA	1987/88	1	€ 3,50	62	KA	2020	5	€ 3,00
31	KA	1989	6	€ 3,00	63	KA	2021	6	€ 3,00
32	KA	1990	6	€ 3,00	64	KA	2022	9	€ 3,00

REDACTIES KAMPER ALMANAK EN HT SAMENGEVOEGD

Nu onze vereniging beide historische schrijfpodia binnen de Kamper gemeenschap uitgeeft – HT en de *Kamper Almanak* – hebben de respectievelijke redacties het bestuur geadviseerd de redacties samen te voegen. Het bestuur heeft dit advies overgenomen. Deze vereniging beschikt derhalve per 1 januari 2025 over één geïntegreerde redactie die verantwoordelijk is voor de inhoud van het *Historisch Tijdschrift* en de *Kamper Almanak*.

Nadrukkelijke voorwaarde van deze samenvoeging is dat zolang exploitatie mogelijk mag zijn van beide periodieken naast elkaar, deze ook beiden dienen te blijven bestaan. De nieuwe redactiewerkgroep bestaat uit Theo van Mierlo, Harry Stalknecht, Fred van der Kraaij, Jeany van den Berg, Michiel van Wijngaarden, Remy Steller (fotoredactie) en coördinator Herman Broers.

De twee HT-redactieleden Winy Pieffers en Jos van Dam, die jarenlang deel uitmaakten van de redactie, hebben eerder dit jaar aangegeven te willen stoppen. Zij nemen per 1 januari afscheid en zullen geen onderdeel uitmaken van de nieuwe redactie.

Na het overlijden van Jaap van Gelderen afgelopen juli, en het vertrek van Winy en Jos, halveerde de HT-redactie. Bij de Almanak stopte vorig jaar al Trudi Brink, die voorzitter werd van de vriendenstichting van Stedelijk Museum Kampen. Voor samenvoeging lijkt het nu het beste moment', zo stelden de redacties unaniem. Het bestuur neemt dit standpunt – ook unaniem - over.

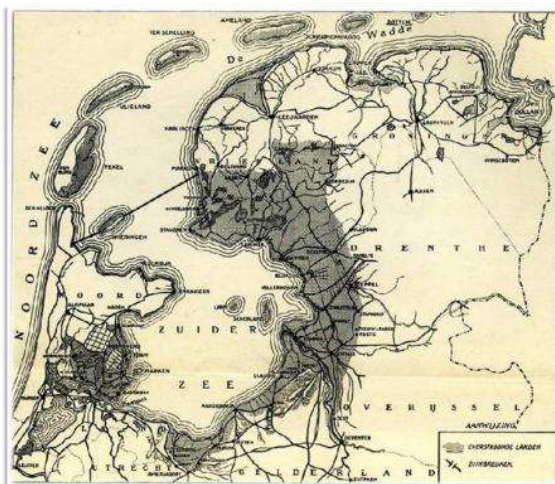
Meer informatie over de redactionele samenvoeging in het Ten Geleide van het komende week verschijnende *Historisch Tijdschrift*.

LEZINGENPROGRAMMA VOORJAAR 2025

Het lezingenprogramma voor voorjaar 2025 is op een haar na rond. Alleen aan de mei-lezing moeten nog enkele namen worden gekoppeld. Bestuur en lezingencommissie nodigen u uit voor de volgende lezingen:

dinsdag 14 januari, Van Mulkenzaal, 20.00 uur:

KAMPEN EN DE STORMVLOED VAN 1825 – THEO VAN MIERLO

In Overijssel, Gelderland, Friesland, Utrecht en Noord-Holland wordt in januari en februari 2025 op grote schaal stilgestaan bij de Stormvloed van 1825. Exact 200 jaar geleden, op 3-5 februari 1825, kwamen grote delen van deze provincies door natuurgeweld onder water te staan en vielen er honderden slachtoffers. Was het niet bij de ramp zelf, dan wel bij de ziekten en rampspoed die het

gevolg waren van een van de grootste overstromingen in de Nederlandse geschiedenis. Hoe was de situatie in Kampen in 1825 en hoe werd deze natuurramp in onze stad en directe omgeving beleefd? Stadshistoricus Theo van Mierlo neemt het publiek in zijn bijzondere lezing deze avond mee terug naar het Kampen van februari 1825.

dinsdag 11 februari, Van Mulkenzaal, 20.00 uur

DE LAATSTE DAGEN VAN DE 'DORPSGEK' – ANNE-GOAITSKE BRETELER

In lezingenseizoen 2022-2023 was Anne-Goaitske Breteler (Nes, 1996) al eens te gast, toen ze sprak over haar boek *De Traanjagers*. Ze gaf toen een kort inkijkje in de wording van haar nieuwe project over de geestelijke gezondheid op het platteland en beloofde terug te komen als het af was. Dat is nu. Op 2 november kwam 'De laatste dagen van de dorpsgek' uit en kreeg landelijk aandacht. Hoe kan het dat de suïcidestatistieken op het platteland zo hoog zijn, maar er veel minder gebruik wordt gemaakt van geestelijke gezondheidszorg dan in steden? Vanuit verschillende historische perspectieven (de hulpverlening, de boer, de armoede, de vrouw, de 'dorpsgek', de gemeenschap en haar eigen familiegeschiedenis waarin depressie een rol speelde) belicht deze cultureel-antropologe en publiekshistorica dit actuele onderwerp.

dinsdag 11 maart, Van Mulkenzaal, 20.00 uur

COEN HISSINK, VERGETEN NATIONAAL ACTEUR UIT KAMPEN – TAMARAH DE GROOT

In de *Kamper Almanak 2024* schreef Tamarah de Groot (1990) een schitterend portret van een groot acteur uit Kampen die door de geschiedenis volstrekt over het hoofd is gezien: Coen Hissink (1878-1942). De zoon van de Kamper gemeentesecretaris die een boeiend en creatief internationaal acteurs- en schrijversleven abrupt afgebroken zag worden toen hij als communist in nazi-handen belandde en stierf in concentratiekamp Neuengamme. In deze lezing gaat Tamarah de Groot dieper in op leven en werk van Coen Hissink, haar onderzoek en haar 'historische sensatie' die de zaal bij de Almanak-presentatie van 31 oktober al in vervoering bracht: een persoonlijke brief van Hissink, gevonden in een haar toegestuurd boek.

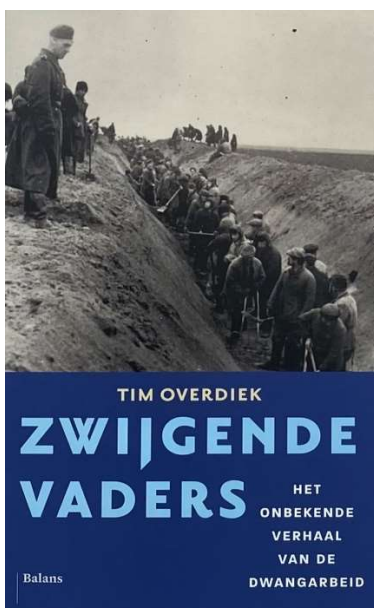

dinsdag 8 april, Van Mulkenzaal, 20.00 uur

ZWIJGENDE VADERS / DE ARBEIDERSTRANSPORTEN 44-45 – TIM OVERDIEK

Tim Overdiek is niet alleen oud-Amerikacorrespondent en oud-hoofdredacteur van het *NOS Journaal*, hij was ook al jong weduwnaar en is de zoon van een dwangarbeider. Het doorbreken van mannelijk zwijgen, de stille mannen die niet willen praten over het verleden en hun eigen emoties wegstoppen, Overdiek maakte het – tegenwoordig therapeut en auteur – de kern van zijn carrière na de journalistiek.

Overdiek beschrijft in *Zwijgende Vaders* het lot van zijn vader Paul, die net als tienduizenden anderen van diens generatie in de oorlog werd weggevoerd als dwangarbeider. Tijdens de Arbeitseinsatz moest hij in een wapenfabriek in Krefeld werken voor de Duitsers. Vader Paul zweeg erover, maar Tim Overdiek nam er geen genoegen mee. Hij reisde zijn vaders dwangarbeid na, als ode aan zijn vader en diens kameraden van toen. Om vervolgens op avonden als deze in gesprek te gaan met de zaal over het zwijgen van een generatie.

dinsdag 13 mei, Van Mulkenzaal, 20.00 uur

THEMA AVOND: TERUG NAAR KAMPEN

In de negentiende en twintigste eeuw werd Kampen door de aanwezigheid van nationale militaire opleidingen (1851-1974), theologische universiteiten (1857-2024) en enkele HBO-academies (1976-2004) een magneet voor jonge mensen in hun vormende jaren als militair, dominee, kunstenaar, theaterdocent of acteur, sociaal werker of journalist. Duizenden kwamen er naar Kampen, en vaak gingen ze ook weer, al bleven de nodige van hen 'in Kampen hangen'.

Op deze avond nemen we vanuit diverse historische perspectieven deze bijzondere twee eeuwen onder de loep die eigenlijk pas heel recent tot een einde kwamen met het vertrek van de laatste theologische universiteit. Welke sporen zien we nog? We gaan terug naar Kampen, de stad van toen, met ooggetuigen die vertrokken en bleven, met historici, kunstenaars, militairen, theologen en ander 'akademie-volk'. En met geboren Kampenaren die het aanschouwden, ondergingen of zich mengden.

donderdag 12 juni, Café Paatje, 20.00 uur

HISTORISCH CAFÉ 'DE STADSKAZERNE'

(De lezing over Muziekarchief Kampen van Dick van der Wal, die vanuit het jubileumsymposium naar de datum 11 maart was verplaatst, wordt wegens persoonlijke omstandigheden nog tot nader order aangehouden. Dit geldt ook voor de eerder uitgestelde lezing van biografe Vilan van de Loo over generaal Van Heutsz)

BEELDEN JUBILEUMSYMPOSIUM TE ZIEN VIA YOUTUBE

We kijken met elkaar terug op een zeer geslaagd Jubileumsymposium '50 jaar historische vereniging in Kampen' in De Stadscafé op zaterdag 28 september met o.a. Maarten van Rossem. Inmiddels is de beeldregistratie van het symposium gereed. Je kunt het gehele symposium nu terugzien via YouTube, waarbij het programma is opgedeeld in vier delen. Ga naar de volgende link en ga er rustig voor zitten: tinyurl.com/50jaarJvA

STEMMEN OP 'HET EILAND VAN ANNA' TOT 12 DECEMBER

Het boek 'Het eiland van Anna' van Eva Vriend is genomineerd voor het NPO Radio 1 Non-Fictie Boek van het Jaar. Dit boek, dat mede met steun en inzet van deze vereniging tot stand kwam, zette de geschiedenis van de Schokkers na de ontruiming van Schokland, en hun komst naar o.a. Brunnepe nationaal weer op de kaart. Het boek is nationaal een groot succes geworden.

Tot 12 december a.s. kun je via onderstaande link stemmen op 'Het eiland van Anna' om het te kiezen tot non-fictie boek van het jaar. De winnaar wordt op 13 december tussen 14.00 en 16.00 uur bekend gemaakt op NPO Radio 1 bij Humberto Tan.

Het eiland van Anna
voor het NPO Radio 1
Non-Fictie Boek van het jaar

STEM HIER

<https://www.nporadio1.nl/nieuws/cultuur-media/d4a2a57a-2b45-4c48-a72a-88dd9a6d5efe/stem-op-het-npo-radio-1-non-fictie-boek-van-het-jaar-2024-en-maak-kans-op-het-winnende-boek>

Of: tinyurl.com/boekprijs

INLOOPOCHTENDEN STAMBOOM- EN HISTORISCH ONDERZOEK

Onze werkgroep genealogie helpt je graag op weg bij het onderzoek naar jouw (familie)-geschiedenis. Deze inloopochtend is iedere eerste zaterdag van de maand van 10.00 - 13.00 in het Informatiecentrum van het Stadsarchief Kampen.

VAN HARTE WELKOM

INLOOPOCHTEND
Stamboomonderzoek
Geschiedenis van een pand

De planning tot aan het eind van het jaar:
Zaterdag 7 december 2024 – (10:00 – 13:00)

Colofon

Bestuur:

voorzitter Herman Broers

secretaris René de Rooter

penningmeester John Wezenberg

vicevoorzitter Cor Scheurwater

algemeen lid *vacant*

website <http://www.hvjanvanarkel.nl>

Facebook <https://www.facebook.com/historischeverenigingjanvanarkel/>

e-mail info@hvjanvanarkel.nl ledenadministratie penning@hvjanvanarkel.nl